FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Franckesche Stiftungen zu Halle

Schediasma Occasione Ivbilaei Doctoratvs 1718. D. 23. Novemb. Acqvisiti, Gratae Recordationis Cavsa Exaratvm A D. Iohanne Friderico Zehnero Med. ...

Zehner, Johann Friedrich

[Halle], [1768?]

VD18 13457721

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-194465

Visual Library

Franckesche Stiftungen zu Halle

125 D 2

Ha 33

Franckesche Stiftungen zu Halle

[1]

SCHEDIASMA,

OCCASIONE

IVBILAEI DOCTORATVS

1718. D. 23. NOVEMB.

ACQVISITI,

GRATAE RECORDATIONIS CAVSA

EXARATVM

A

D. IOHANNE FRIDERICO ZEHNERO

MED. PRACT. SENIORE

HALAE 1768. D. 23. NOVEMBR.

TYPIS FRIDRICI WILHELMI HVNDTII.

Franckesche Stiftungen zu Halle

Franckesche Stiftungen zu Halle

Diuina annuente clementia illuxit mihi festiuus ille dies Iubilaeus, Semisecularis nimirum, quo ante praeterlapsos Quinquaginta annos, post Dissertationem inauguralem medicam, de Colica Haemorrhoidali, more maiorum, horis ante: et pomeridianis, in praesentia splendidi auditorii, D. Sam. Richteri, Sinceri Renati dicti, Pottii, (oppositionem extra ordinem minantium, attamen post inuitationem publicam, mane et vesperi factam, haud prodeuntium,) Franckii, Iaenichii, aliorumque honoratiorum, d. 23. Nouembr. 1718. strenue defensam, contradicentibus Lic. Andreae, Borschio, Lysthenio, et Büttnero, dignitate Doctorali honoratus, mihique Iura, Priuilegia, et immunitates a B. Frid. Hoffmanno, tunc temporis Decano Facultatis, ac Prorectore Fridericianae vniuersitatis splendidissimo, per Diploma Sigillo Facultatis consignatum, collata et concessa, ac auctoritate Imperatoria et Regia confirmata fuerunt; Eheu nunc obsoleta,

ignota, et a Magiſtratu Ciuili multipliciter oppreſſa, laeſa, et ex altera parte ſaepius conniuentia neglecta.

Rariſſimum hunc euentum, ac, niſi me omnia fallant, durante hac illuſtri Academia Halenſi, nemini, hic Promoto, hactenus occurrentem, animaduerſioneque haud indignum, mecum perpendenti, incidit in mentem, paucula verba, ſtylo inexercitato exarata, debitae huic gratiarum actioni humillimae, pro luſtro honorabili, decies peruicto, praemittere: de quatuor Faciebus Phyſico moralibus Medici Practici, et ad hanc breuem contemplationem, beneuolam attentionem, approbationemque ſubmiſſe expetere, inſimulque exoptare.

Lectores, atque Commilitones omnium ordinum honoratiſſimi, ſuauiſſimi: neutiquam de Facie Hippocratica ſic dicta Hecticorum, ſeu deperditorum Pthiſicorum abominabili deſcriptionem meam expectabitis; nec de Vultu auſtero, formidoloſo quorundam Galenicorum; nec de aſpectu ruminante, formidabili ſ. d. Adeptorum obſcuriorum; nec minus de Laruis deprauatis lue Venerea deperditorum libidinoſorum; nec de figuris ſpecioſis Hypocriticis Agyrtarum quorundam vana verba faciam; ſed tantum de diuerſis Medicorum Practicorum, ſecundum morborum diuerſitatem variantibus Faciebus, ſermo mihi erit compendioſiſſimus.

Primam Faciem, Dei nimirum, praeſentat Medicus, ad lectum aegroti miſerrime decumbentis accerſitus, dum aeger ipſe, ſi mentis adhuc compos fuerit, ſimul cum adſtantibus, vel cognatis, de reſtitutione ſeu reconualeſcentia dubii haerent, vel maximopere deſperare videntur, vel ex vigore morbi apparenter grauioris, vel ex inuaſione duriorum ſymptomatum, periculum mortis ineuitabilis praeſagiunt, abhorrent, vel ex alternante intuitu Medici, forſan paueſcentis, extimeſcunt diffidentes, vel ex inturbato aſpectu eiusdem, medelam proxime apparituram exſpectantes, Dei inſtar venerantur, Iſodeum repetito proclamant, et ſuperſtitioſe cultu Idololatrico honorant, adorant; fiduciam diuini ſupremi auxilii plane ſeponentes aureos inſimul montes, et Soteria quam maxima Machaoni, pro allectamento maioris induſtriae, promittunt, pollicentur, obligationem vero Datiui plerumque

ſtudioſe

ſtudioſe obliuiſcuntur ex deperdita memoria, ſecundum verſus in Aere ſcriptura quadam Hug. Allardti inueniendos:

Dum niger aegrum prope mors circumuolat alis,
Funestamque aciem iam fera iamque parat;
Tum me promiſſis beat, et domus omnis adorat,
Tum vocat Immenſum, me venerata Domus.

Secunda Angeli tutelaris porro Facies ac Vultus tribuitur Medico et Practico attento, modeſtoque, tam ab anhelitanter ſuſpirante aegro ipſo, quam a mulierculis officioſis, vel aliis nimiam forſan curatelam fingentibus aſſiſtentibus, Propinquis, Vicinis, aliisque blateronibus; ſiquidem magna cum nominis Angelici celebratione, ac blandiloquentia, vera vel fictitia, eiusdem cura, induſtriaue extollitur, quam primum ſtatus aegrotantis aliquantisper meliorationem, ſiue tantum immutationem capeſſere incipit, ac reſtitutionem apparenter ſuccedentem exoptatamque exſpectare licet, teſtante Diſticho in altera eiusdem autoris pictura reperiundo:

Paullum vbi conualuit, paulum de Numine noſtro
Ceſſit, et in noſtris auribus iſta Sonant:
Tu coelo nobis demiſſus es Angelus alto!
Praemiae quae Tui, et quanta Laboris erunt?

Tertia inſuper Faciei ſpecies ſaepius obuenit, ſub dulciſono nomine Honeſti Viri, laborioſi, affabilis, ac aliis inſeruiendo ſe ipſum conſumentis Artificis; hinc et actiones eiusdem indefatigabiles maximo cum elogio heroice exaltatae ſubinde occurrunt, dum ab aegroto reconualeſcente, et extra lectum degente, infirmo licet adhuc corpore, quam coniunctim a conſanguineis, mortem Patientis, Laſciuarum inſtar, haud exſpectantibus, ſed reſtitutionem eius ſummopere deflagitantibus, maximisque ſub promiſſis, aſt plerumque vacuis, poſtulantibus, comprobante ſequente Diſticho:

Iamque Machaonia magis et magis arte leuatus,
Cum ſedet ante Focum, progrediturue Tripes;
O! Homo! non fruſtra tantos ſubiiſſe labores
Noſces; quod reſtat Tu modo tolle malum.

Quartam denique Faciem, proh dolor horrendam nanciſcitur, ſeu formam deteſtabilem induere cogitur Medicus, nimirum Cacodaemonis ſ. Diaboli, in oculis non Solum aegrotantium, optime, cito, ac iucunde reſtitutorum; ſed etiam in oribus totius ſaepe familiae, ſcrupuloſae penuriae, haud dicam auaritiae adſuetae, contumelioſe, dentibus Theominis dilaceratur, peſſimisque linguis maledicitur, quam primum permodicum Soſtrum, vel leuidenſe munus, ſumma opera, perque curam diurnam et nocturnam centies promeritum, ſuauiter et humaniter expoſcere conatur; adeo vt aſpectum eius, Satanae inſtar, non modo abſurde abhorreant, obuentitium ſummopere euitent, effugiant, ſed in ſimul benefactorem, ac reſtauratorem ſanitatis, inanes ob cauſas, et propter futiles et excogitatos praetextus: retardationis nimirum affectus, neglectionis viſitationis, inutilium remediorum, eiusdem farinae inſipidorum applicatione, et id genus alia, contumeliis, calumniis, ac maledictionibus proſequi haud vereantur, omnemque ſatisfactionem gratificam denegare non erubeſcant, adfirmante ſequente Diſticho huc admodum quadrante:

Aſt ego, ſi penitus iam Sanum praemia poſcam,
Ille Deus pridem, mox Cacodaemon ero.
Cautior exemplo tu, dum dolet, accipe noſtro,
Qui Medicae exerces gnauiter artis opus.

Hinc et dicterium notiſſimum exortum iudico, omnibus Neo-Doctoribus, quibus res Auguſta domi, exercitii gratia, pro lubitu derelictum, et in ſalutem propriam commendandum:

Accipe dum dolet, poſt morbum Medicus olet.

His itaque Secundum promiſſa peractis, ad Cardinem huius inſtituti calamum propinquius accingam: Grates inde hodierna die perſoluo quam poſſum maximas, humillimasque, Diuino Numini, pro donis ac viribus Naturae, ad medicinam practicam legitime exercendam requiſitis, neceſſariis, ſufficienter mihi collatis; nec non pro Vigore animi et corporis ad hunc vsque diem, anni aetatis ſeptuageſimi ſexti, vegete continuantis; pro adiumento et directione actionum mearum in affectibus atrociſſimis, morbisque etiam Epidemicis, aliisue maxime contagioſis, Sonticis; pariter ac

pro

pro reliquis beneficiis affatim in me collocatis; beneuolam insuper mihi, vsque ad vitae finem, ex imo corde expetens continuationem durabilem.

Gratias posthac quoque debeo humillimas Diuo Friderico Wilhelmo, Regi nostro olim clementissimo, non solum pro conseruatione floridi huius Halensis Plantarii, seu sustentatione status Vniuersitatis paterna; sed et praesertim ex mea parte, pro concessione ad itinera extranea, pro addiscenda Anatomia puriore, et Chirurgia applicata, (tunc temporis his locis maxime inusitata ac ignota), instituenda, gratiosissime impertita, propriaque manu signata, et per B. Gundelsheimerum, tunc temporis Archiatrum primarium meritissimum (cuius Cineres adhuc veneror) beneuole procurata, et per Celsissimum comitem de Finckenstein consignata. Pariter ac post terrarum extranearum perlustrationem, Nosocomiorum indefessam visitationem, fontiumque medicatarum sparsim sufficientem perscrutationem, versus finem anni 1716. rite peractam, pro tutela ac protectione benignissima, validissima.

Gratias etiam insuper publicas, hisce lineolis, referre mihi necessarium esse iudico, gratiosae Facultati Medicae, hactenus florentissimae, pro dignitate Doctorali 1718. hodierna die legitime in me collata, vti et pro iuribus ac immunitatibus, consueto more, sigillo eiusdem confirmatis. Faxit summum Numen, vt in seros vsque annos sufficienter praeparata, atque habilia subiecta, aut plantae Medicae vsitatiores, e Viridario huius loci in lucem publicam prodeant, ad Dei honorem, Patriae, et orbis eruditi emolumentum ac ornamentum, sicuti pro subleuamine multorum aegrotorum necessario accommodatissima.

Obstrictissimum me quoque profiteor Collegio medico supremo, quod sub autoritate Regia Berolini versatur, pro beneuola confirmatione et approbatione 1727. d. 20. Febr. legitime impertita. Conseruet Diuina clementia paucissima membra eiusdem, mihi adhuc cognita, quam diutissime in optima Valetudine et splendore, vt maximo Coetui Medicorum nostratium prodesse possint feliciter.

Perpaucis quoque Familiis illis, tam extraneis quam nostris indigenis, sicuti omnibus beneuolentibus Patronis et Fautoribus

toribus deuinctum animum obteſtor, qui ab initio fere Praxeos aſſiſtentiae meae perſonalis, dum vigoroſus adhuc eſſem, ſicut et nunc corpore infirmo, ferme emerito, ac valetudinario, conſiliorum meorum domeſticorum, et litterariorum beneuole vſi fuerunt, continuationeque benigne hactenus honorant, pro fiducia mei gratioſiſſima, ac beneficiis ſufficienter exhibitis. Faxit Deus ter optimus maximus: vt ſeros in annos optime valeant, ſucceſſoremque fidum, atque in arte ſalutari optime peritum, ſi neceſſitas poſtulauerit, poſt fata mea, forſan cito finita, et ſcenam meam medicam cum applauſu peractam, ſecundum vota nanciſcantur conſimilem.

Gratias denique humaniſſimas referre haud intermittere poſſum Collaboratoribus ac Collegis meis Suauiſſimis addictiſſimisque, ſint qui ſint, modo rite promotis, ac bene moratis, (de vulgi ſ. plebis abuſiue ſic dictis Doctoribus, Bullatis, aut Medicamentariis, vel Thraſonibus Medicaſtris, inuerecundis, aut vilioribus eiusdem farinae hominibus, indies proh dolor! accreſcentibus, Praxin dehoneſtantibus, ne Iota dicere lubet) pro amicabili conſortio, et conſuetudinaria conuerſatione, candidaque fideli interdum conferentia, et aſſiſtentia. Adſit et vobis Diuina clementia in officio veſtro permoleſto, vt Reipublicae conſiliis optimis, et laboribus maxime defatigantibus, permultis aegris ſuccurrere poſſitis diutiſſime, haud dicam lucrifice, tantummodo meliora tempora gratioſiora apprecaturus.

Quod reſtat, et vobis Lectores ac Commilitones amabiliſſimi, gratiſſimum offero animum, ſi leuem hanc, aſt ab imo pectoris Scrinio prodeuntem gratiarum actionem, breui hoc Schediaſmate prolatam, haud improbare volueritis, et feſtiuum hunc mihi diem votiua acclamatione concelebrare dignaueritis, me, meaque et in poſterum de meliori cordialiter commendaturus.

Franckesche Stiftungen zu Halle

125 D 2

Franckesche Stiftungen zu Halle

Franckesche Stiftungen zu Halle